

تشکیل شورای سیاست‌گذاری و تدوین‌گری مالیاتی یک ضرورت است

اشاره

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اهمیت و تبعات بلند مدت قوانین مالیاتی گفت: شورای سیاست‌گذاری و تدوین‌گری و یا تبیین‌گری مالیاتی شامل دستگاه‌های اقتصادی، توسعه‌ای، اجتماعی، اشخاص حقیقی و اساتید دانشگاهی مستقل است و در چنین شورایی است که چارچوب قوانین اجرایی به درستی تدوین و سیاست‌گذاری مالیاتی خواهد شد. محمود تولایی در خصوص طرح جامع اصلاح ساختار نظام مالیاتی گفت: اصلاح ساختار مالیاتی را می‌توان در دووجه بررسی کرد، یک بخش اصلاح ساختاری سیستم اداری است که اصلاحاتی نیز در سنوات مختلف داشته و مدیریت و چارت اداری تغییر کرده است، البته چندان به معنای عام نبوده و مردم چندان با آن درگیر نبوده‌اند. به گزارش خبرگزاری تسنیم، وی ادامه داد: در وجه دیگر، بحث اصلاح ساختار مالیات‌ستانی را داریم. در این موضوع مهم‌ترین اتفاقی که رقم خورده، تهیه زیرساخت نظام جامع مالیاتی است. تهیه این نظام جامع مالیاتی از سال‌های پیش آغاز شده، سخت افزارها و نرم افزارها از کمپانی‌های بین‌المللی خریداری و به روزرسانی و همچنین ایرانی‌زده شده و حتی در بخشی از این روند، مشاورین خارجی آمده‌اند و کار پیاده‌سازی و معادل‌سازی آن را انجام داده‌اند و به صورت کلی این تغییر در نظام مالیاتی در حال آماده‌سازی برای بهره‌برداری است. وی معتقد است، در چند سال اخیر بیشترین هم و غم سازمان امور مالیاتی اتصال دیتاها بوده است، یعنی بتواند همه پایگاه‌های اطلاعاتی را در این سامانه داشته باشد. تا به امروز نیز تقریباً هیچ پایگاه داده‌ای نیست که در این سامانه نباشد و سازمان امور مالیاتی تمام اطلاعات را در اختیار دارد.

گفت‌وگو با محمود تولایی - رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران

این نماینده مالیاتی بخش خصوصی در مورد رعایت عدالت مالیاتی نیز گفت: با توجه به شرایط کنونی نمی‌شود هم صد درصد مالیات را گرفت و هم عدالت مالیاتی رعایت شده باشد. در کشور ما زمانی که می‌تواند هر برنامه و هدفی که در هر سال برای آن تعیین کردند صد درصد محقق کند و در بعضی سالها بیش از صد درصد نظام مالیات‌ستانی است که کارآمد نشان داده است.

طرح جامع مالیاتی چراغ خاموش در حال اجراست

تولایی در پاسخ به سوالی در خصوص وضعیت طرح جامع مالیاتی گفت: طرح جامع مالیاتی در حال اجراست و خیلی از این عملکردها که به درستی انجام می‌شود نیازی به فریاد ندارد، یعنی وقتی که مسیر باز است نیازی به اعلان نداریم. سازمان امور مالیاتی هم در آن محل‌هایی که مسیرش بسته می‌شود آژیر می‌زند و در آن جایی که مسیرش باز است با آرامش به سراغ تراکشن‌ها و گردش‌ها می‌رود و کار خود را انجام می‌دهد.

وی در ادامه افزود: می‌دانیم که یک نظام دیتا محور باید اطلاعات را بر سر چهارراه‌های اطلاعاتی قرار دهد و با یکدیگر مقایسه کند، در حال حاضر این کارها در حال انجام است لذا باور بنده این است نظام جامع

اطلاعات موجود در سامانه‌های طرح جامع مالیاتی نیاز به صحت‌سنجی دارد

تولایی در مورد مراحل بعدی طرح جامع مالیاتی گفت: نیاز بعدی که سازمان امور مالیاتی دارد، صحت‌سنجی اطلاعات پایگاه‌های اطلاعاتی است. این سازمان اطلاعات اشخاص را در اختیار دارد اما در خصوص آنکه ضریب خطا و نرخ ریسک این اطلاعات چقدر است در حال بررسی هستند، بنابراین نظام مالیاتی ستانی ما، نظام بسیار به روز و کارآمدی است و می‌تواند وظایف خود را به درستی انجام دهد. وی افزود: سازمان امور مالیاتی جزء دستگاه‌هایی است که کارایی بالای صد درصد دارند. این موضوع از جهت عملکردی سازمان جای افتخار دارد اما از طرف دیگر وقتی در دیگر سازمان‌های اداری کشور یک سازمان بهروری و خدمتی ۵ درصدی ارائه می‌کند و سازمان دیگری بهروری ۱۰۵ درصدی دارد، نشان از عدم توازن در ساختار اداری است.

لذا این موضوع نشان می‌دهد که آنجایی که هدف وصول مالیات از مردم باشد تمام و کمال مالیات وصول میشود، یعنی وصول مطالبات دولت و آن چیزی که در قانون مصوب می‌شود تا به امروز محقق شده است. البته که در این تحقق بحثی نیز در خصوص آنکه چقدر از آن درست و یا اینکه چقدر از آن مالیات عادلانه بوده وجود دارد؟

چیز منصفانه و عملی که تبعیض نداشته باشد را برای کشور پیشنهاد بدهیم. لذا این نگاه که مالیات پرداخت نشود را نداریم. موضوع دیگری که می‌توان در خصوص آن صحبت کرد این بحث است که آیا فعالان اقتصادی و تولید کنندگان، آن مالیاتی که برگردنشان است را می‌پردازند یا خیر؟

۴ تحلیل بر وضعیت پرداخت مالیات به نسبت

تولید ناخالص ملی

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران با ارائه توضیحاتی در خصوص آمارهای ارائه شده از نسبت مالیات به تولید ناخالص ملی گفت: به طور مکرر شنیده می‌شود که در مصاحبه‌های مختلف می‌گویند نرخ مالیات در مقابل تولید ناخالص ملی ما عدد مناسبی نیست. سازمان‌های دولتی حتی متأسفانه برخی اساتید دانشگاهی اعلام می‌کنند که این رقم در حدود ۹ درصد است. همین دستگاه‌ها اعلام می‌کنند که در کشور حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد مالیات پرداخت نمی‌کنند.

وی افزود: بر اساس برخی گزارشات سازمان مالیاتی حدود ۴۰ درصد از این عدد معافیت‌های مالیاتی یا حوزه‌هایی باشد که مشمول مالیات نیستند (مثل کشاورزی مناطق ویژه آزاد مشاغل خاص حوزه ها و مناطق محروم و تشکیلات های خاص) و البته بخشی از این عدد حدود ۲۰ درصد را نیز فرارهای مالیاتی تشکیل می‌دهد. زمانی که این ارقام را مطرح می‌کنیم باید بیابیم و این معافیت‌ها را از آن کم کنیم، چرا که تمامی این ارقام در تولید ناخالص ملی محاسبه می‌شود.

تولائی ادامه داد: بنابراین ما باید بگوییم که یک کیک اقتصادی داریم که از ۴۰ تا ۵۰ درصد آن، ۹ درصد مالیات می‌گیریم، زمانی که این رقم را در کل ضرب کنیم در حدود ۲۰ درصد می‌شود. پس بر مبنای این رقم ما جز کشورهایی هستیم که در حوزه منطقه بجز احتمالاً یک کشور، هیچ کشور دیگری در تراز ما نیست. وقتی دقیق تر بررسی کنیم این عدد بسیار بالاتر میرود که در محاسبه tax در دنیا دریافت تامین اجتماعی حقوق و سود و عواصز گمرکی و ارقام دیگر هم وجود دارد که در این محاسبه در ایران نمی‌آورند.

وی گفت: گستردگی هزینه در کشور مانع به وجود آمدن بالا رفتن رفاه در وصول مالیاتی بیشتر است یا تناسب سطح رفاه با افزایش سطح مالیاتها این نماینده بخش

این بدان معنا است که اگر کسی خمس یا زکات یا هر حقوق شرعی را طبق تکالیفی که داشته پرداخت کند، در نظام مالیاتی هیچ جایگاهی ندارد و حتی به عنوان هزینه قابل قبول در نظر گرفته نمی‌شود. نه تنها این قبیل هزینه‌ها را نمی‌پذیریم و بلکه از مبالغ شرعی که پرداخت شده چون از بابت هزینه هم قبول نداریم مالیات جداگانه می‌گیریم.

وی افزود، علت بیان این موضوع این است که معمولاً پرداخت حقوق شرعی مردم به لحاظ زمان پرداخت مالیات جلو تر است این مسئله بازدارندگی‌هایی را به دنبال دارد و انگیزه‌های مردم را کم می‌کند. ما مشاهده می‌کنیم که حتی فعالان اقتصادی متدین و معتقد ترجیح می‌دهند تا بروند مدرسه و بیمارستان بسازند چرا که اینها هزینه‌های قابل قبول در سیستم مالیاتی محسوب می‌شود

۴ تشکیل شورای سیاست‌گذاری و تنظیم‌گری

نظام مالیاتی یک ضرورت است

تولائی با اشاره به نیاز کشور به مرجعی برای بررسی تمام ابعاد قوانین مالیاتی گفت: یکی از ساختارهایی که در همه کشورهای مالیات گیرنده به شکل تقریبی وجود دارد، شورای سیاست‌گذاری مالیاتی است. در این شورا دیگر تنها دستگاه مالیاتی و اقتصادی حضور ندارند و شامل دستگاه‌های اقتصادی، توسعه‌ای، اجتماعی، اشخاص حقیقی و اساتید دانشگاهی مستقل است. در چنین شورایی است که قوانین اجرایی حوزه مالیات حلاجی خواهد شد.

این نماینده بخش خصوصی در مورد تلاش‌های صورت گرفته برای تشکیل این شورا گفت: متأسفانه در حال حاضر این رویکردها را نداریم. البته تلاشی هم که برای رقم خوردن این اتفاق توسط برخی از متخصصین و دلسوزان در مجلس قبل انجام شد که به نتیجه‌ای نرسید چرا که تصور نظام مالیات‌ستانی کشور که عمدتاً شامل خود دولت می‌شود این است که دخالت بخش‌های دیگر در این موضوع را نپذیرد و حتی در مورد نظرات بخش خصوصی نگاهش این است که شما به عنوان بخش خصوصی نگاه عام ندارید و به دنبال این هستید که مالیات کمتری گرفته شود یا مانع وصول هستید.

وی افزود: واقعیت این است که در مواردی که ما در جلسات بوده‌ایم تا آنجایی که توانستیم سعی کردیم یک

مالیاتی وظایف خود را پیش می‌برد. در عین حال نباید از سازمان امور مالیاتی انتظار داشت که نظام پولی و مالی کشور را لحاظ و کنترل کند و توسعه کسب و کارها را ببیند

این نماینده بخش خصوصی در مورد ایرادات موجود در بحث مالیات‌ستانی نیز گفت: زمانی که بودجه ابلاغ می‌شود تقسیم بندی صورت می‌گیرد و اعلام می‌شود که در هر منطقه و حوزه چقدر مالیات باید وصول شود و به هر استانی اعلام می‌شود که چقدر مالیات باید اخذ کند. این در حالی است که در برخی استان‌ها رکود وجود دارد و تولید کنندگان نتوانسته‌اند به آن اندازه سود کسب کنند. وی افزود: این موضوع تا حوزه ممیزی نیز پیش می‌رود و ما می‌شنویم که ممیزی می‌گوید که امسال من باید ۳۰ درصد مالیات بیشتری بگیرم حال این ممیزی مربوط به صنفی است که درآمد چندانی نداشته است و باید برای آنها حجم مالیاتی کمتری در نظر گرفته شود اما در اینجا آن عدالت مالیاتی رعایت نمی‌شود. برای آنکه این کار را جلو ببرند، از ابزارهایی که به عنوان ابزارهای تشخیصی و برآوردی در اختیار دارند استفاده می‌کنند. اگر این کارها را صورت ندهند نمی‌توانند آن مبلغ مشخص شده را وصول کنند

رویکرد مالیات‌ستانی ما با وجود گذشت سال‌ها همچنان بی‌توجه به واجبات شرعی فقه شیعه اثنی عشری مردم است

تولائی با اشاره به رویکرد نظام مالیات‌ستانی گفت: ما در ساختارهای فرهنگی علوم انسانی و اقتصاد بر اینکه با چه متدی عمل می‌کنیم، حساسیت داریم. پس از انقلاب تغییر جدی در رویکرد مالیاتی، به شکل ساختاری و ایدئولوژیکی نداشته‌ایم و حتی چیزی که امروز به عنوان نظام مالیاتی مطالبه می‌کنیم و یا در کشور ایجاد می‌کنیم، ساختاری تقریباً غربی اما با رویکرد بخشی‌نگری است، بدین معنا که یک الگوی غربی را نیز به صورت کامل برداشت نکرده‌ایم.

وی ادامه داد: البته ممکنه بعضی افراد نقد کنند و بگویند بعضی کشورهای شرق هم که اقتصاد آزاد را برگزیده‌اند همین ضوابط و رویکردها و ابزارها استفاده می‌کنند، اگر نگاه دقیقی داشته باشیم می‌بینیم که ما انقلابی بر پایه دیدگاه اسلامی کرده‌ایم، اما پس از انقلاب تا به امروز، نظام مالیات‌ستانی در موضوع واجبات شرعی مالی، سروسزنی ملاحظه نداشته است.

شکل عمل نمی‌کنیم. آنجایی که درآمد نیاز داریم قواعد رارعايت نمیکنیم.

این نماینده بخش خصوصی با اشاره به توقع خدمت در مقابل پرداخت مالیات نیز گفت: زمانی که هزینه بیمه می‌دهیم توقع داریم هنگامی که حادثه‌ای اتفاق افتاد، بیمه خسارت ما را بپردازد. اما زمانی که مالیات پرداخت شود یا نشود تفاوت آنچنانی در خدمات عمومی و رفاه عمومی وجود ندارد، لذا انگیزه برای پرداخت یا تمکین مالیاتی کاهش خواهد یافت.

۴ امکان افزایش مواجهه بین فعالان اقتصادی و مالیات پردازان و مسئولین مالیات‌ستانی وجود دارد

تولایی با اشاره به ضرورت تغییر ساختاری در نظام مالیات‌ستانی گفت: اگر نگاه تغییر ساختاری روی مالیات‌ستانی نداشته باشیم، حتماً در آینده مواجهه بین فعالان اقتصادی و... و مسئولین مالیات‌ستانی پرنرنگ‌تر خواهد بود و باور بنده این است که اگر وضع مالیات‌ستانی با همین فرآیند رشد پیش برود در سه سال آتی مالیات به روند عمومی کشور، اقتصاد، کسب و کارها و مشاغل مختلف ضربه خواهد زد، باید مواظبت کنیم تا چنین اتفاقی رخ ندهد.

وی ادامه داد: نگاه نظام مالیات‌ستانی نباید به این شکل باشد که شما باید مالیات بدهید به ما چه که تولید متوقف

۴ مالیات باید به نسبت شرایط اقتصادی و خط فقر تعیین شود

تولایی با اشاره به کوچک شدن سفره بسیاری از خانواده‌ها گفت: وقتی در شرایطی قرار داریم که یک اقتصاد کوچک می‌شود ممکن است حتی در برخی منابع و پایه‌ها مالیات صفر شود اما درآمد ناخالص ملی صفر نمی‌شود چرا که ما یک حداقل درآمدی را در نظر داریم که معاف از مالیات است. اگر امروز ۵ میلیون تومان خط فقر باشد، ما نباید از درآمدهای پایین‌تر از آن مالیات بگیریم اما در شرایط فعلی این طور نیست.

وی در ادامه افزود: به صورت فعلی که هرچه یک اقتصاد کوچکتر می‌شود ما بخواهیم مالیات بیشتری از آن بگیریم، معنای درستی نمی‌دهد. در شرایطی که خط فقر بالا می‌آید درآمدهای مالیاتی نیز باید دچار مشکل شود اما این اتفاق در کشور ما رخ نمی‌دهد چرا که سازمان مالیاتی آن رقم معلوم شده را با فشار بیشتری اخذ می‌کند. حداقلی که باید معاف از مالیات باشد جایی است که پایین‌تر از آن خط فقر محسوب می‌شود و ما باید از بالای خط فقر مالیات اخذ کنیم، اما در دو سال گذشته این اتفاق رخ نداده است.

رئیس اتاق کاشان گفت: این مسئله بدین معناست که از افراد نیازمند هم مالیات گرفته می‌شود لذا ما دارای قواعد درست و استانداردی نیستیم. در شعار حرف‌های مردم پسند می‌زنیم اما وقتی زمان انجام کار می‌رسد، به آن

خصوصی تاکید کرد، tax در دنیا تنها به معنای مالیات نیست و شامل تمام دریافتی‌های سازمان تامین اجتماعی و حقوق گمرکی است، یعنی هر جا که مردم مبلغی را پرداخت می‌کنند را شامل می‌شود، بنابراین اگر این رقم را نیز به ارقام موجود اضافه کنیم، نسبت مالیات به تولید ناخالص ملی ما به عددی بزرگتر ۲۰ حتی تا ممکن است ۳۰ درصد می‌رسد.

تولایی در ادامه گفت: اما به دلیل گستردگی بی حد و حصر هزینه در کشور آن نتیجه و رفاهی که از این حجم از مالیات انتظار می‌رود حاصل نشده و اگر آن را درست نکنیم، کمر مردم به دلیل مالیات زیاد خواهد شکست اما اتفاقی هم رقم نخواهد خورد. زمانی که منابع نفت را داشتیم، ارز آن را می‌گرفتیم و بین همه توزیع می‌کردیم. در واقع پول پاشی و رانت پاشی انجام می‌دادیم. این روند همچنان وجود دارد و حتی نمی‌خواهیم یکی از آنها را قطع کنیم.

وی افزود: امروز مسئله عدم توانمندی خانواده‌ها برای پرداخت اجاره تبدیل به یک بحران حادث شده است و سال به سال نیز بدتر می‌شود. ما اگر نتوانیم قوانین را به نحوی شکل دهیم که هزینه‌های حاکمیتی را کاهش دهیم، وضعیت فعلی چندان قابل ادامه نخواهد بود. اینکه به طور مداوم سفره مردم کوچک شود اما سفره هزینه‌های دولت به همین شکل باقی بماند یا بزرگتر شود قابل قبول نیست.

خواهد شد یا به ما چه که تو دیگر درآمد نخواهی داشت. این به ما چه‌ها اگر در حوزه مالیات ستانی بیاید ما مشکلات جدیدتری را شاهد خواهیم بود.

۴ مجلس فعلی بانگیزه‌تر از مجالس قبلی است اما نباید شتاب‌زده عمل کند

این نماینده بخش خصوصی در پاسخ به سوالی در مورد شرایط مجلس یازدهم گفت: بنده مجلس را پر حرارت و بانگیزه می‌بینم و معمولاً در ابتدای تمام دوره‌ها ما شاهد چنین فضایی هستیم و دوستانی هم که در این دوره وارد مجلس شدند ممکن است بانگیزه‌تر باشند، اما خطری در این حوزه وجود دارد که تا دوستان بیایند و زیر و بم کار را بررسی و مذاقه کنند، ممکن است چند مصوبه تصویب کنند که نتایج آن در بلندمدت مطلوب نباشد.

وی افزود: امروز می‌بینیم که لویج یا طرح‌هایی به مجلس می‌رود که مجلس به دلیل درک شرایط بودجه کشور و فضا‌هایی که در کشور ایجاد میشود به آن سمت حرکت می‌کند اما نمی‌بینیم که به آسیب‌های بلندمدت احتمالی آنها خیلی دقت کرده باشند، برای نمونه در بحث مالیات برخانه‌های خالی که در مجلس جلو می‌رود، باور ما براین است که این کار باید انجام شود.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران معتقد است، باید همه جوانب لازم دیده شود، در شرایط فعلی خیلی مهم است که ساخت و ساز متوقف نشود، چرا که ساخت و ساز در هر کشوری موتور محرکه‌ای است که می‌تواند بین ۲۰ تا ۶۰ صنعت را با خود بکشد و اگر ما بخواهیم ساخت و ساز را با بورس، طلا، دلار یا با فعالیت‌های سوداگری مقایسه کنیم، حتماً ساخت و ساز بهتر خواهد بود.

۴ هدف از تصویب قوانین جدید مالیاتی تغییر ساختار باشد نه صرفاً کسب درآمد

تولایی با اشاره به خطرهای موجود سر راه تصویب قانون مالیات برمسکن گفت: این روند ممکن است منجر به گرانتر شدن مسکن شود. براساس نظر برخی از کارشناسان و تجربه‌ای که وجود دارد، نشان می‌دهد که هر چه مالیات را بر این اعداد شارژ کنیم در نهایت به قیمت تمام شده مسکن اضافه خواهد شد. در واقع ممکن است نه تنها تأثیری در بازدارندگی قیمت‌ها نداشته باشد، بلکه ممکن است خودش باعث افزایش قیمت مسکن

شود. وی افزود، اگر اینچنین باشد هدف فقط وصول مالیات و کسب درآمد خواهد بود و مشکلات بازار مسکن افزایش خواهد شد و دوم اگر جوانب اقتصادی طرح در نظر گرفته نشود منجر به رکود ساخت و ساز در کشور خواهد شد و در نتیجه آن شهرداریها و کسب و کارهای متصل به ساخت و ساز همه دچار بحران خواهند شد.

این نماینده بخش خصوصی ادامه داد: ما می‌گوییم قرار است در این طرح از افرادی مالیات بگیریم که مال روی هم می‌گذارند و اقتصاد را به هم می‌ریزند اما وقتی می‌آییم و در عرصه میدانی قرار می‌گیریم مشاهده می‌کنیم که به این شکل اتفاق نیفتاده و این مالیات می‌تواند شامل همه افراد بشود. در کشور ما و با توجه به شرایط تورمی که وجود دارد، اگر روی اعداد ریالی افزایش مالیات بدهیم، باید هر ساله اعداد مربوط به حداقل‌های معاف از قانون را متناسب با تورم نیز بالا ببریم در غیر این صورت این مالیات‌ها در میان مدت می‌تواند به همه جامعه اصابت کند. وی ادامه داد: توقع ما از مجلس این است که مثلاً برای قانون مالیات ارزش افزوده که پس از گذشت سال‌ها ایرادات آن مشخص شده بود اصلاحات مربوط صورت بگیرد. و تمام جوانب را در نظر بگیرند. انصافاً سازمان امور مالیاتی تا آنجایی که اختیارش اجازه می‌داد ایرادات این قانون ارزش افزوده را برطرف ساخته بود.

۴ قوانین مالیاتی به عنوان قوانین مادر شناخته می‌شوند، باید در تصویب آنها حساسیت داشت

تولایی با اشاره به اهمیت بالای قوانین مالیاتی گفت: در هر کشور قوانین مالیاتی قوانین مادر هستند. قوانین مادر را که نمی‌شود با هیجانی و ظرف خیلی کوتاه پیش نویس و بررسی و تصویب کنیم و حتی علاوه بر لایحه هفته پس از آن طرح مجلس هم با قید فوریت تقدیم هیئت‌رئیس شود و هفته بعد از آن بخواهیم آن را با فوریت در صحن علنی تصویب کنیم، مگر معجزه اتفاق بیفتد که این طرح‌ها ایراد نداشته باشد و به جاهایی اصابت خواهد کرد که همین دوستانی که با نیت خیر به دنبال تصویب آن هستند بعدها افسوس خواهند خورد که ای کاش در آن روز این شتابزدگی را انجام نمی‌دادند و از کارشناسان مستقل استفاده می‌کردند.

وی گفت: امروز با این مواجه هستیم که یستمعون

القول، نمود چندانی ندارد، چرا که مجلس محلی است که باید نظرات مختلف شنیده و بهترین آنها را برگزیده شود. اما در روندهای مالیاتی که بحث‌های آن وجود دارد و موضوعات داغ روز هستند، با قاطعیت می‌گوییم که یستمعون القول به شکل عام انجام نشده تا بتواند نتیجه اش یتمعون الا حسنه را داشته باشند.

وی با اشاره مجدد به موضوع مالیات برمسکن افزود، نظر بنده این است که اگر ما بنشینیم و با یکدیگر تعامل کنیم، به شکلی تصویب خواهد شد که به آن بخش‌هایی که مورد نظر است که اصابت کند چرا که اگر این قانون به خانه‌های که ما می‌خواهیم اصابت کند، قطعاً باعث به وجود آمدن رکود یا افزایش مسکن نخواهد بود. در لویج و طرح‌های فعلی، سطوحی که برای اصابت این قانون در نظر گرفته شده حتماً موارد گسترده‌ای را شامل می‌شود و این موضوعات در آن لحاظ نشده است.

تولایی افزود: اطلاعات ما این است که کمیسیون اقتصادی مجلس تا به الان در این خصوص مهمانی از بخش خصوصی یا فعالان این کسب و کارهای این حوزه را نداشته است.

۴ تاخیر در ارسال لایحه مالیات برعایدی سرمایه به اصرار برخی دستگاه‌ها برای بررسی بیشتر بوده است

تولایی در مورد لایحه دولت در موضوع مالیات برخانه‌های خالی و عایدی سرمایه گفت: در دولت هم ما شاهد این شتابزدگی هستیم اما به این دلیل که کارشناسان باید در این زمینه‌ها نظر بدهند، این لایحه در صحن کمیسیون فرعی اقتصاد دولت هنوز مطرح نشده است. در این بررسی‌ها باید از کارشناسان خبره دستگاه‌های تخصصی و صنفی استفاده شود و از تشکل‌هایی که انتفاع شخصی ندارند بخواهند که که نظرات خود را ارائه کنند.

وی در خصوص روند معمول لویج مربوط به موضوع مالیات گفت: معمولاً لویج این موضوعات را سازمان مالیاتی تهیه و وزارت اقتصاد آن را ویرایش می‌کند، سپس کمیسیون فرعی اقتصادی دولت کارشناسی را بر روی آن انجام می‌دهد و از همه افرادی که مطلع هستند درخواست می‌کند تا نظرات خود را بدهند و بعد از آن برای تصویب به کمیسیون اقتصاد که وزرا هستند، ارجاع می‌شود.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران در ادامه

کننده چیزی نمی‌رسد. غیر از این که شرکت‌ها بتوانند بر اساس این ارزش‌گذاری برای وثیقه از بانک وام بگیرند کار دیگری نمی‌توانند انجام دهند. این که گفته می‌شود این پول‌ها به صنعت تزریق می‌شود اصلاً صحیح نیست و اغلب کارشناسان اقتصادی باید به این موضوع توجه کنند

تولایی ادامه داد، این خطر وجود دارد که شرکت‌های ورشکسته به چند برابر قیمت به مردم فروخته و سهامداران خرد به حال خود رها شوند، وجود دارد و مشخص نیست که چه کسی جوابگو خواهد بود. داستان این نقدینگی عظیم مثل ماجرای برخی موسسات مالی و اعتباری نخواهد بود.

وی گفت: هر چند که ما می‌گوییم افرادی که وارد بورس می‌شوند بالاخره ریسک آن را پذیرفته‌اند اما در نظام اقتصادی و اقتصادهای بزرگ دنیا، زمانی که بازار بورس به هم می‌ریزد و به طور کلی آن را تعطیل و اقتصاد را متوقف می‌کنند اما این گونه تا به الان با بورس بازی نشده است. سرمایه‌های خرد مردم به این سمت حرکت می‌کند و این اقشار متوسط اگر سرمایه‌هایشان نابود شود، حداقل یک دلگیری جدی خواهند داشت و در واقع افت رضایت عمومی در حد‌اعلی آن رخ خواهد افتاد.

مالیات تنها یکی از ابزارهایی است که می‌توان برای رونق بخشیدن به صنعت از آن استفاده کرد. تولایی در خصوص نقش مالیات در افزایش ورود سرمایه به بخش تولید گفت: اینکه کسی به سمت تولید برود یا خیر، بخشی از آن بحث مالیاتی است که تاثیر کمی در این موضوع دارد. مهمترین تاثیر بستری است که برای کار وجود دارد و پس از آن موضوع ورود و اخذ مجوزها یا همان هفتاد خانی است که مقام‌مظهم رهبری فرمودند و بحث بعدی خروج از بازار تولید و برگشت سرمایه مورد نظر و نرخ ریسک در بازار باید مد نظر باشد اینها به ما فرمان می‌دهد که پول به کدام سمت باید حرکت کند.

وی گفت: در حال حاضر همه علامت‌های به سمت تولید منفی است و شما نمی‌توانید با یک علامت مثبت ایجاد انگیزه کنید. البته در دو سال گذشته خواسته‌اند در بعضی از موارد به صورت تحمیلی مشکل تولید را حل کنند مانند کارهایی که ستاد تسهیل تولید یا حمایت‌هایی که ریاست قوه قضاییه انجام می‌دهند و گفتند که بانک‌ها حق ندارند در کارخانه‌ها را ببندند.

این نماینده بخش خصوصی ادامه داد، اینها نقاط قوت اما

تخصصی ورود نکرده است، همه بر این باور هستند که این حرکت، یک حرکت مثبت عدالت‌خواهانه در جهت تنظیم درآمدهای عمومی مردم خواهد بود، در صورتی که ما باید به تاثیرات بلند مدت آن توجه کنیم چرا که می‌تواند منجر به تغییرات اقتصادی شود.

این نماینده بخش خصوصی گفت: اگر این تغییرات اقتصادی رخ دهد همه از آن متضرر خواهند شد. فعالان بخش مسکن می‌گویند که ما در بخشی از مسکن مازاد تولید داریم که برای آن تقاضای وجود ندارد، یعنی صرفاً این مسکن به عنوان کالای سرمایه‌ای است و در بلند مدت نگاه کنیم چندان قدرت نقدشوندگی نیز ندارد لذا اگر حتی نرخ این خانه‌ها کاهش هم بیاید، هیچ اتفاقی رقم نخواهد خورد چرا که مشتری برای آنها نیست.

«افزایش فزاینده نقدینگی در بورس می‌تواند تخریب جدی ایجاد کند»

تولایی در مورد ورود پول به بازار سرمایه گفت: این پولی که می‌تواند از بازار مسکن خارج شود، حتی اگر وارد بورس هم شود خطرناک خواهد بود. امروز ما با تورم و فعالیتهای بعضاً نامتعارف بورسی در حال بالا بردن قیمت سهام در بورس هستیم. در این خصوص ما باید توجه بیشتری داشته باشیم این افزایش نقدینگی مشکلی ایجاد نخواهد کرد اما زمانی که بخواهد از بورس خارج شود، می‌تواند تخریب جدی ایجاد کند.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران افزود: یکی از مدیران شرکت‌های بورسی می‌گفت که اگر بخواهیم ارزش شرکت را به قیمت روز محاسبه کنیم چیزی در حدود هزار میلیارد تومان خواهد بود اما نرخ سهام این شرکت در بورس در حدود ۱۶ هزار میلیارد تومان است. علاوه بر این چون ما در حال انجام چند کار توسعه‌ای هستیم احتمالاً در بورس به عنوان طرح توسعه، رشد بیشتری نیز خواهیم داشت.

این نماینده بخش خصوصی گفت: این بدین معناست که ما ۱۶ برابر قیمت واقعی یا ارزش ذاتی این شرکت در حال خرید و فروش هستیم و جالب هم این است که عموماً این شرکت‌ها سوددهی ندارند. مهم‌تر از همه این مسائل فقط در بازار پولی رخ می‌دهد، اما به طور مداوم اعلام کرده شده که این موضوع کمک به صنعت کشور است در صورتی که اینطور نیست. وقتی در بازار دوم افراد سهم شرکتی را معامله می‌کنند به شرکت تولید

گفت: این موضوع مستقیماً به کمیسینی که در آن وزرا حضور دارند رفته و تاکید شده، تا زمانی که عالی‌ترین مقام هر دستگاه حضور پیدا نکند اجازه ورود به کارشناسان وزارتخانه‌ها و دیگر دستگاه‌ها یا افراد دیگری را نخواهند داد. طبعاً کار کارشناسی درست هم صورت نخواهد گرفت و در مقابل خود وزیر هم اگر کارشناسی بخواهد حرف بزند، چندان تفاوتی نمی‌کند. وزرای ما هم انقدر بار روی دوش شان هست که به حلاجی و مذاقه این موضوعات خیلی نمی‌توانند توجه کنند

«نظرات بانک مرکزی باید در لایحه مالیات بر خانه‌های خالی باید در نظر گرفته شود»

تولایی در خصوص بی‌توجهی به هشدارهای مربوط به لایحه مالیات بر خانه‌های خالی گفت: بعضی از دستگاه‌ها هشدارهای جدی در خصوص لایحه مالیات بر خانه‌های خالی و عایدی سرمایه داده‌اند اما در دولت به آن پرداخته نشده است. اگر این قوانین به آن نتیجه‌ای که مد نظر بوده نرسد و باعث خروج سرمایه‌ها از بازار مسکن شود، چه کسی پاسخگو است؟ مسئول اصلی در مواردی که مربوط به تاثیرات آن بر بازارهای پولی و مالی می‌شود، بانک مرکزی است. به همین دلیل این سازمان می‌گوید زمانی که چنین تصمیماتی گرفته می‌شود من باید نظر بدهم، اما برخی بانک مرکزی را دخیل نمی‌دانند چرا که نگاه درآمدی دارند.

وی افزود: اگر این سرمایه‌ها از مسکن خارج شود، به سوی بازارهای ارز و طلا سرازیر شود. در صورتی که این اتفاق بیفتد وضعیت از امروز بهتر نخواهد بود و به اقتصاد زیرزمینی بیشتر کمک خواهیم کرد. مسکن اقتصاد زیرزمینی نیست اما دلار و سکه بازارهای زیرزمینی هستند.

تولایی معتقد است، در شرایط کنونی نظام پولی کشور به شدت شکننده و دچار مشکلات متعدد است، اما می‌بینیم که از این قوانین که بر این حوزه تاثیر دارد به سادگی عبور می‌کنند و این در حالی است که بانک مرکزی پیام‌های خیلی جدی داده است. در اینجا باید از برخی دستگاه‌ها تشکر کنیم که با هشدارهایی که به دولت دادن سبب کند شدن روند این لایحه در دولت شدند اگر این اتفاق نمی‌افتاد این دو لایحه (خانه‌های خالی و عایدی سرمایه) هم اکنون در مجلس بود.

وی ادامه داد، به این دلیل که رسانه هم در حوزه

به شکل طبیعی اقتصاد ما شرایط مساعدی برای کسب و کارهای مولد ندارد، یعنی ما در کشور باید برویم و کاری کنیم تا کسب و کارها به سمت مولد بودن حرکت کنند حتی در حوزه تجارت نیز فرقی نمی‌کند. در برخی از حوزه‌ها به اسم حمایت از تولید آمده‌ایم و برای بازرگانان محدودیت‌هایی ایجاد کرده‌ایم.

وی ادامه داد، این موضوع را فراموش کرده‌ایم که پیش از تولید زنجیره‌های بالادستی وجود دارند و زمانی که تولید کننده می‌خواهد مواد اولیه را وارد کند دچار مشکل خواهد شد و در مورد دوم زمانی که محصول تولید شد کسی باید باشد تا محصولات را خریداری کند و به دست مصرف کننده نهایی یا آنسوی مرزها صادر کند.

دولتها در بحث مالیات باید شریک منافع مردم باشند نه دارایی آنها

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران در خصوص دیدگاه‌های حاکم بر نظام مالیات‌ستانی گفت: دولت‌ها در بحث مالیاتی شریک منافع مردم هستند. اگر منافع ایجاد شد سهم خود را برمی‌دارند و اگر کسی منافعی نداشت دولت نیز از آن مالیات نمی‌گیرد، اما دیدگاه دیگری نیز وجود دارد و آن این است که دولت شریک مال مردم است. بنده احساس می‌کنم این شریک مال مردم بودن اگر به شکل مطرح و در نظر گرفته شود، متماً مشکل خواهد داشت و ما نه حق داریم و نه قرار بر این است که بدین شکل باشد.

وی معتقد است، ما در موارد متعددی دیده‌ایم که شورای نگهبان به خصوص در این چنین مواردی که تعجیل در آن صورت گرفته دقت می‌کند و نظرات مختلف را در حوزه‌های تخصصی اخذ می‌کند شورا نگهبان بالاخره افراد محدودی هستند و با این همه حوزه‌های متعدد که به سمت شان می‌رود آنجا جای تطبیق قانون و شرع است و خیلی محل بحث‌های تخصصی نیست.

بعضاً خودمان بستر را برای فرار مالیاتی فراهم می‌کنیم

تولایی در خصوص فرارهای مالیاتی نیز گفت: هیچ وقت پلیس نمی‌تواند بگوید که با ۱۰۰ درصد تخلفات برخورد کرده‌است، بنابراین ما یک حد قابل قبولی را در دنیا داریم که هر چه شما تلاش کنید متخلفین هم تلاش می‌کنند و فرار مالیاتی را انجام می‌دهند.

وی در ادامه افزود، دومین موضوع در فرار مالیاتی آن جاهایی است که ما برای افرادی فرصت درست می‌کنیم. فضاهای کوتاه مدت ولی پرمنافع که افرادی از این محل می‌آیند و می‌روند، بنابراین بعضاً در سیاست‌های اجرایی ما اقداماتی را انجام می‌دهیم که بستر را برای فرار مالیاتی ایجاد می‌کند.

این فعال بخش خصوصی گفت: به طور مثال در دو سال گذشته ما مشکل جدی ارزی داشته‌ایم. ما به عنوان نمایندگان بخش خصوصی ادعایمان بر این بوده که کارت بازرگانی را به طبق قانون به همه واجدین شرایط مجبوریم بدهیم اما امروز که ما مشکل داریم و شما می‌خواهید محدودیتی برای کارت‌های بازرگانی جدید ایجاد کنید، برای صادرات این کار را انجام دهید که می‌توانند فرار مالیاتی داشته باشند.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران افزود، جالب است که محدودیت را بر واردات اعمال کردند، در صورتی که در واردات شرایط و روند خاصی باید طی شود که این مسیر تماماً قابل کنترل و بررسی است، بدلیل بحث سو استفاده از ارز ۴۲۰۰ تومانی که فقط در یک زمان خاص آنهم برای اشخاص معهود و خاص ایجاد شد اما در شرایط کنونی اگر کسی بخواهد صادرات انجام دهد، چندان قابل کنترل نیست.

سیاست ما باید بر مبنای مقابله با فرار مالیاتی باشد نه برخورد با مرجع صادرکننده کارت بازرگانی

تولایی با اشاره به شیوه برخوردها با فرار مالیاتی گفت: ما به جای آنکه با سیاست‌هایی که این حفره‌ها را باز می‌کند مقابله کنیم، با مرجع صدور کارت‌های بازرگانی برخورد می‌کنیم و این در حالی است که این کار بر مبنای فانونو اطلاعات و آموزش‌های داده شده، انجام گرفته اگر واقعاً شرایط افراد را در نظر نگرفتند و کارت صادر کردند، بله باید با آنها برخورد شود اما اگر ما چراغ قرمز را خودمان قطع کردیم و افرادی بدون حساب و کتاب می‌آیند و می‌روند دیگر تقصیر مرجع صدور گواهینامه نیست.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران گفت: در شرایط کنونی از این جنس مسائل را در نقاط مختلف داریم. زمانی که یک حفره‌ای ایجاد می‌شود، حداقل می‌توان گفت که این مسائل غفلت است و نکته جالب اینجاست که این مسائل وجود نداشته و ایجاد شده است.

در حال حاضر حادثترین موضوع روز کشور بحث عدم تعهد بازگشت ارز است. در دو سال گذشته بارها به مقامات مسئول یادآوری کرده‌ایم که شما اگر محدودیتی می‌خواهید بگذارید برای کارت‌های صادرات کنندگان بگذارید. کنترل واردکنندگان کار سختی نیست چرا که از وقتی وارد می‌شود تا به مرحله توزیع می‌رسد می‌توان با سیستم‌های مختلف آن را کنترل کرد.

وی ادامه داد، اما در صادرات اینطور نیست شما می‌توانید کالایی را بخرید و بعد صادر کنید. باید برای این موضوع محدودیت و سقف برای کارت‌های جدید بگذارید و کاری که برای مثال امروز گرفته می‌شود نباید تا چند میلیون دلار صادرات کند و بعد مشخص شود متعلق به فرد صاحب کارت هم نباشد. اگر این افراد زندان هم بروند اتفاق خاصی نخواهد افتاد. در حال حاضر ما از بانک مرکزی درخواست یک مفاهمه متقابل داریم.

امکان افزایش قاچاق در بخش صادرات وجود دارد

تولایی با اشاره به مشکلات به وجود آمده در بخش صادرات گفت: با فشارهای این چنینی که در حال حاضر وارد می‌شود، قاچاق بر این جنس کالاهای صادراتی قابل تصور خواهد بود امروز بخشی از صادرات که به شکل شفاف صادرات خود را انجام داده به دلیل نرخ تعرفه نامناسب دچار مشکل شده است. به طور نمونه ارزش یک کالا ۱۲ دلار است اما گمرک به قیمت ۱۸ دلار ثبت می‌کند. صادرکننده این ۶ دلار اختلاف را از کجا باید بپردازد؟ برای اصلاح یک تعرفه نیز یک دنیا کار باید انجام شود. یا تولید کننده‌ای که واردات موقت مواد اولیه داشته و طبق قوانین ما و دنیا باید محصول ساخته شده اش را تحویل دهد اصلاً ارزی نگرفته که متعهد باشد اما در سامانه بدهکار است و این رفتارها ضربه به تولید است و تولید کننده خسته را پشیمان میکند.

رئیس کمیسیون مالیاتی اتاق بازرگانی ایران در پایان تأکید کرد، برای کشوری که تحت تحریم قرار می‌گیرد، دو اتفاق جدی متصور است. کشوری که تحت تحریم است کالای خارجی مواد اولیه و لوازم تولید را گران تر می‌خرد و کالای خود را ارزان تر می‌فروشد. اگر این دو اصل را در تنظیم روابط و مطالبه از تولید و صادرات لحاظ کنیم بسیاری از مشکلات ما در حوزه مالیاتی و ایفای تعهدات ارزی حل خواهد شد.